

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/196/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.799/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Czirmes György ügyvéd) eljáró indítványozók, részben (az Alkotmánybíróság eljárására is kiterjedő ügyvédi meghatalmazás hiányában) az Alkotmánybíróság Ügyrendje 25. § (6) bekezdésének megfelelően személyesen eljáró indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.799/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.044/2024/7. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 26.P.22.830/2022/17. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően kérték a Kúria ítélete végrehajtásának felfüggesztését is.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozók valamennyien egy balatoni település utcájában rendelkeztek ingatlantulajdonnal a 2003. évben. A 7-es számú főút M7-es jelzésű, 2x2 sávós autópályává történő bővítése miatt az indítványozók, illetőleg jogelődjeik tulajdonában álló ingatlanok mellett jelentősen megnövekedett a gépjárműforgalom, melynek következtében olyan mértékű zajhatás alakult ki, ami korlátozta az ingatlanok rendeltetésszerű használatát. A Fővárosi Törvényszék az indítványozók egy része (az alapügy I-XIV. rendű felperesei) esetében a 41.Pf.639.170/2014/5. számú, a többi indítványozó (az alapügy XV-XVII. rendű felperesei) esetében pedig a 41.Pf.632.702/2022/9. számú jogerős közbenső ítéleteivel megállapította az autópályát üzemeltető alperes gazdasági társaság kártérítési felelősségét az

ingatlanokban az autópálya átadását követően bekövetkezett értékcsökkenésből eredő károkért.

- [3] Az indítványozók a jogerős közbenső ítéletek meghozatalát követően felemelt keresetükben személyenként egyedileg meghatározott kártérítés, annak 2004. május 1. napjától esedékes késedelmi kamata, valamint az infláció miatt mindezek 15%-kal történő megemelésével meghatározott összeg megfizetését kérték.
- [4] A Fővárosi Törvényszék 26.P.22.830/2022/17. számú, 2023. november 29. napján kelt ítéletével a kereseti követeléseknek részben helyt adott, és valamennyi indítványozó esetében az általuk megjelölnél alacsonyabb összegű kártérítést ítelt meg. A bíróság a peranyag részét képező mindhárom igazságügyi szakértői véleményt mérlegelte, és arra a következtetésre jutott, hogy az egyik szakértői vélemény aggálytalan, a másik két szakértői vélemény azonban különféle hiányosságokban szenved, ezért a bíróság ítélezése alapjául az aggálytalannak tartott szakvéleményt fogadta el (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [23]-[24]). A bíróság szerint az indítványozók által kért további 15%-os mértékű kártérítési összegre vonatkozóan sem tényállítást, sem jogi érvelést, sem jogszabályi hivatkozást nem tettek, ezért azt a bíróság nem értékelhette. Ezzel összefüggésben a bíróság arra is utalt, hogy miután a kártérítés már a kár bekövetkezésekor, 2003-ban esedékessé vált, az ezt követő évek inflációja nem befolyásolhatja a kártérítés összegét (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [24]).
- [5] 1.2. Az indítványozók fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.044/2024/7. számú, 2024. április 9. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyta. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság kellő részletességgel megindokolta, hogy az ítélete alapjául elfogadott szakvéleményt miért tartotta aggálytalannak, miként azt is, hogy milyen okok miatt mellőzte a másik két igazságügyi szakértői véleményt (Fővárosi Ítéltábla ítélete, Indokolás [22]-[26]). A Fővárosi Ítéltábla abban is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy miután az indítványozók a kár bekövetkezésének időpontját 2003. évben jelölték meg, a kártérítés pedig a kár bekövetkezésekor nyomban esedékessé válik, ezért az utóbb bekövetkező infláció a kártérítés összegét nem befolyásolja, csak a késedelmi kamat mértékére van (közvetett) kihatása (Fővárosi Ítéltábla ítélete, Indokolás [29]). Az indítványozók azon fellebbezési érvével kapcsolatosan, miszerint az aggálytalanként elfogadott szakvélemény az indítványozók kárára figyelembe vette volna az állam teherbíró képességét, a Fővárosi Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy ezt az állításukat az indítványozók semmilyen ténybeli adattal vagy bizonyítékkal nem támasztották alá (Fővárosi Ítéltábla ítélete, Indokolás [26]).
- [6] 1.3. Az indítványozók felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Pfv.II.20.799/2024/5. számú, 2024. november 26. napján kelt ítéletével a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta. A Kúria álláspontja

szerint az első- és másodfokú bíróság mind a szakvélemények aggálytalansága, illetőleg aggályossága kérdésében, mind az állam teherbíró képességének állítólagos figyelembe vétele vonatkozásában, mind pedig a kártérítési összeg 15%-os emelése tekintetében részletesen megindokolták álláspontjukat (Kúria ítélete, Indokolás [30]-[32]), azaz az eljáró bíróságok a bizonyítékok okszerű mérlegelésével határozták meg a kárösszecszerűségét.

- [7] 1.4. Az indítványozók ezt követően terjesztették elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszukat, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.799/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.044/2024/7. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 26.P.22.830/2022/17. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően a Kúria ítélete végrehajtásának felfüggesztését is kezdeményezték. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését, V. cikkét, XII. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, valamint az „Egyezségokmány” 6. cikkét, az alábbiak szerint.
- [8] Az I. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szerint azért sérült, mert az indítványozók szabadságjogait megsértették, amit az I. cikk (1) bekezdése alapelvei szinten tilt. Az V. cikk sérelmét a panasz azért állítja, mert „a nem az ingatlan reális forgalmi értékén alapuló szakértői vélemény és az azt kritikátlanul elfogadó bírói döntések a kérelmezők ingatlantulajdona elleni jogtalan támadásnak minősülnek”. A XII. cikk (1) bekezdése sérelmét az indítványozók azért állítják, mert amikor a bíróságok nem az ingatlanok reális forgalmi értékét állapították meg kártérítésként, beavatkozás történt „a közérdekű adásvételi szerződést kötő kérelmezők (vállalkozók) vállalkozásába”, ami nem felel meg a 3004/2024. (I. 12.) AB határozatból fakadó követelményeknek. A XIII. cikk (1) bekezdése sérelmére vezetett az indítvány szerint, hogy az indítványozók nem kaptak teljes kártérítést az őket ért sérelmekért. Álláspontjuk szerint az útépités közérdekűsége ugyan igazolható, azonban a teljes ellentételezés hiányában az arányosság követelménye sérült. A XV. cikk (1) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmát az indítványozók azért hívták fel, mert véleményük szerint hátrányos megkülönböztetésben részesültek azáltal, hogy az ingatlanok valós forgalmi értékét a bíróságok valótlan indokolással megfelezték, miközben mások megkapják a szakértők által meghatározott teljes értékcsökkenés értékét. E körben az indítvány azt is sérelmezi, hogy a szakvélemény az állam teherbíró képességét is figyelembe vette a kártérítés összegének meghatározása során, miként azt is, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az infláció mértékét, amellyel a kártérítés összegét meg kellett volna növelniük. A XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírói eljáráshoz való jog részét képező fegyveregyenlőség elvét sérti a panasz szerint, hogy a bíróságok az állam teherbíró

képességére hivatkozással a reális forgalmi értékcsökkenés értékét az indítványozók kárára megfelezték. Az indokolt bírói döntéshez való jogot sérti, hogy az ítéletek nem adnak számot arról, hogy az ügy lényeges részeit (egymásnak ellentmondó szakvélemények kérdése, az állam teherbíró képességének figyelembe vétele és az infláció figyelmen kívül hagyása) a bíróságok kellő alaposággal megvizsgálták-e. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal ellentétes, hogy a bíróságok nem orvosolták a törvény előtti egyenlőség követelményének sérelmét, illetőleg a szakvélemények hiányosságait. A (pontosan meg nem nevezett) „Egyezségokmány” 6. cikke szerinti fegyveregyenlőség elvének sérelmét eredményezi, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták a jogviszonybeli egyensúlytalanság tényét.

- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [10] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók jogi képviselője a Kúria ítéletét 2024. december 12. napján vette át, mely időponthoz képest alkotmányjogi panasz határidőben, 2024. december 15. napján került előterjesztésre. Az indítványozók jogosultnak és érintettnek tekinthetők, ugyanis az alkotmányjogi panasz alapját képező bírósági eljárás felperesei voltak. Az indítványozók a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy tizenöt indítványozó esetében rendelkezésre áll a jogi képviselő Alkotmánybíróság eljárására kiterjedő meghatalmazása, míg két indítványozó esetében a jogi képviselő meghatalmazása (az indítványozók felhívása ellenére) hiányzik. Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 25. § (6) bekezdése alapján ezen két indítványozó esetében úgy tekintette, mintha a jogi képviselői meghatalmazás nem jött volna létre, és az indítványozók személyesen járnának el.
- [11] 2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {lásd például: 3258/2025. (VII. 30.) AB végzés, Indokolás [28]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ezen elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja törvényi követelményét.
- [12] 2.3. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban utaltak az „Egyezségokmány” 6. cikkének megsértésére, anélkül, hogy megjelölték volna, hogy mely nemzetközi szerződést értik „Egyezségokmány” alatt: a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát (mely „Egyezségokmány”, ám annak 6. cikke nem hozható

összefüggésbe a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal), vagy az Emberi Jogok Európai Egyezményét (mely nyilvánvalóan nem „Egyezségokmány”, ám annak 6. cikke a tisztességes eljáráshoz való jogot rögzíti), esetleg valamely más nemzetközi szerződést. Ennek azonban jelen esetben azért sincs jelentősége, mert az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja, valamint az Abtv. 32. §-a alapján az Alkotmánybíróság csak jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését vizsgálhatja, és azt is csupán az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott személyi kör indítványára. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-a szerinti eljárásban nincs hatásköre bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára {legutóbb például: 3194/2025. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [23]}.

- [13] 2.4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény V. cikke, XII. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az indítványozók által előadott érvelés egyáltalán nem áll oksági összefüggésben az Alaptörvény V. cikkével és XII. cikk (1) bekezdésével, a XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése esetében pedig az indítványozók jogi érvelése nem megy túl a bírói döntések (részben hétköznapi, részben szakjogi jellegű) kritikáján, anélkül azonban, hogy a panasz alkotmányjogilag értékelhető érveléssel mutatná be a megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az alkotmányjogi panasz ezért ezekben az elemeiben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja követelményét.
- [14] 2.5. Az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [15] 2.6. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] 2.6.1. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.

- [17] 2.6.2. Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbírósággént”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3283/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből ugyanakkor az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság a jelen esetben megállapította, hogy az indítványozók alkotmányjogi panaszukban valójában azt vitatják, hogy az eljáró bíróságok miért fogadták el a perben rendelkezésre álló egyik szakvéleményt aggálytalannak, és miért ítélték aggályosnak a másik két, az indítványozók számára kedvezőbb tartalmú szakvéleményt. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban ugyancsak vitatják, hogy a bíróságok az állam teherbíró képességét állítólag figyelembe vették a kártérítés összegének meghatározása során, a kártérítés összegét pedig a bíróságok az infláció mértékével nem korrigálták. A fegyveregyenlőség elvének sérelmét pedig a panasz kizárólag azért állítja, mert az eljáró bíróságok az indítványozók számára kedvezőtlen döntéseket hoztak. Az indítványozók ezen érvei mind külön-külön, mind pedig együttesen olyan tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyíték-értékelési kérdések, melyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik, ennek megfelelően pedig az alkotmányjogi panasz befogadását sem alapozhatják meg.
- [19] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségüknek eleget téve, alkotmányjogi értelemben kellő részletességgel indokolták meg jogi álláspontjukat, mind a szakvélemények aggályossága, mind az állam teherbíró képességének állított figyelembe vétele, mind pedig az infláció figyelmen kívül hagyása kérdésében (erre vonatkozóan lásd különösen a Kúria ítélete Indokolásának [30]-[32] bekezdéseit). Önmagában az a tény, hogy ezeket az érveket az indítványozók vitatják, még nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [20] 2.6.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem

fogalmaz meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem veti fel, ekként az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.

- [21] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *f)* és *h)* pontja alapján visszautasította.
- [22] 4. Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről {hasonlóan például: 3096/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}.

Budapest, 2025. október 21.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró